

روز های سیاه، پیش روی سیاره آبی

حیات روی سیاره زمین نتیجه تعادلی زیبا بین گونه های مختلف جانوری و گیاهی است؛ تعادلی که برهم خوردن آن با انقراض برخی گونه ها آغاز و پیامدهایش مثل زنجیره پاند می های خطرناک دامنه گونه خودخواه بشر را هم می گیرد

در روز جهانی حفاظت از حیات وحش، سراغ وظیفه مردم و دولت ها در این زمینه رفتیم

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۳

۲ جمادی الثانی ۱۴۴۶ ● ۴ دسامبر ۲۰۲۴

شماره ۲۱۶۵۱

۲۸۷۰

معاهدات بین المللی برای حفاظت از حیات وحش

حفاظت از حیات وحش و گونه های در معرض خطر انقراض، یکی از مهم ترین وظایف دولت ها در سراسر جهان است. تخریب زیستگاه ها، شکار غیرقانونی و تغییرات اقلیمی تهدیدهای جدی برای تنوع زیستی هستند. به همین دلیل، قوانین و معاهدات بین المللی متعددی تدوین شده اند تا دولت ها را به اقدامات جدی در این زمینه ملزم کنند. در ادامه به چند مورد از مهم ترین این معاهدات می پردازیم:

تدوین کنند و واحدهای تخصصی مبارزه با جرایم حیات وحش ایجاد کنند تا بتوانند به نحو موثر به مقابله با شکار و تجارت غیرقانونی گونه های در خطر انقراض بپردازند. فناوری هایی مانند پهپادها و دوربین های نظارتی پیشرفته برای پایش مناطق حفاظت شده می تواند کمک کننده باشد.

۳. اجرای برنامه های حفاظتی

تکثیر گونه های نادر و بازگرداندن آن ها به طبیعت، یکی از راه های حفاظت از گونه های در خطر انقراض است. دولت ها باید برنامه های حفاظتی جامعی اجرا کنند و از دانش بومی برای مدیریت زیستگاه ها کمک بگیرند.

۴. آموزش و آگاهی رسانی

افزایش آگاهی عمومی در باره اهمیت تنوع زیستی و تهدیدهای موجود، یکی از وظایف کلیدی دولت هاست. همکاری با رسانه ها، سازمان های غیردولتی و مدارس می تواند به افزایش مشارکت عمومی در پروژه های حفاظتی کمک کند.

۵. مقابله با تغییرات اقلیمی

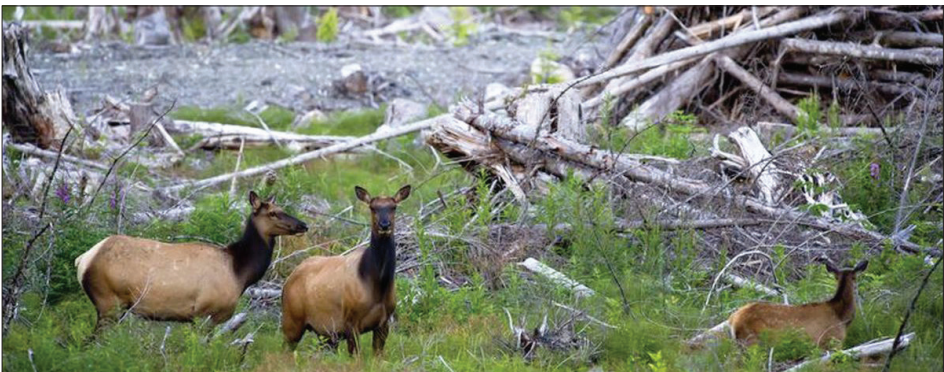
تغییرات اقلیمی یکی از بزرگ ترین تهدیدها برای زیستگاه های طبیعی است. دولت ها باید سیاست های کاهش انتشار گازهای گلخانه ای را اجرا و از اکوسیستم های حساس در برابر تغییرات آب و هوایی محافظت کنند.

اهمیت همکاری بین المللی

از آن جا که تهدیدات حیات وحش اغلب فراملی هستند، همکاری بین المللی ضروری است. دولت ها باید با سازمان هایی مانند اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) و صندوق جهانی طبیعت (WWF) همکاری کنند. همچنین گزارش دهی مستمر به نهادهایی مانند کنوانسیون CITES و CBD از اهمیت بالایی برخوردار است. حفاظت از حیات وحش تنها وظیفه یک کشور نیست؛ بلکه چالشی جهانی است که نیازمند تعهد، همکاری و اقدام مستمر دولت ها و مردم است. قوانین و معاهدات بین المللی مانند CITES و CBD نقشه راهی برای حفاظت از گونه های در خطر انقراض ارائه می دهند. اکنون وظیفه دولت هاست که این تعهدات را به درستی اجرا کنند و برای نسل های آینده از تنوع زیستی کره زمین محافظت کنند.

هستند. البته تعرض به زیستگاه ها دامنه های عجیب و ترسناک دیگری هم دارد؛ یکی از آن ها در معرض بیماری های همه گیر قرار گرفتن است. پاندمی هایی مثل آنفلوآنزای خوک، سارس و ابولا ریشه در ارتباط انسان با محیط زیست دارند. ماجرا این است که حیوانات در دست مثل ما ویروس های مختلفی در بدن شان دارند و در صورتی که مرز بین ما و آن ها از بین برود، این ویروس ها به ما منتقل می شوند. یکی دیگر از عوامل ظهور بیماری های همه گیر این است که ما روز به روز بیشتر به زیستگاه طبیعی تجاوز می کنیم. گفته می شود ۳۱ درصد بیماری ها ناشی از تغییر کاربری زمین است. چطور؟ خب جنگل ها که شامل تنوع زیستی بالایی هستند، هزاران ویروس در خود دارند. از لحظه ای که در جنگل ها جاده می سازیم، خودمان را در معرض خطر قرار می دهیم. اولین افرادی که وارد زیستگاه های طبیعی می شوند و حیوانات را شکار می کنند، ویروس ها را انتقال می دهند. ویروس اچ ای وی به همین شکل به وجود آمد. در شیوع کووید-۱۹ هم یکی از نظریه ها در باره علت انتشار ویروس، پای خفاش های مناطق روستایی «وو ها» در چین را به میان می کشد.

در حتی بومی نه تنها مقادیر کربن را جذب می کند، بلکه اکوسیستم های بومی را بازسازی و از جوامع محلی حمایت می کند.

۵. غذا دادن به حیوانات، دلسوزی نیست

حیوانات هم منوی غذایی خودشان را دارند و باید بدانیم نمی شود آن ها هر چیزی را جلوی شان گذاشتید بخورند. این موضوع در باغ وحش و سفرها اهمیت بالایی پیدا می کند و باید حواس مان باشد علاوه بر این که به زیستگاه آن ها آسیبی نزنیم، وارد حوزه آن ها نشویم و زباله نریزیم از روی دلسوزی یا دوست داشتن غذایی را به آن ها تعارف نکنیم. همین که در طبیعت زباله رها نکنیم، بادکنک ها را به آسمان نفرستیم خودش کمک بزرگی برای جلوگیری از وارد شدن پلاستیک و میکروپلاستیک به چرخه زندگی آن هاست.

صابری | روزنامه نگار

پرونده

سیاره ما در نهایت زیبایی و تعادل است؛ تصور کنید کوچک ترین موجودات دریایی که غذای نهنگ ها می شوند اگر نباشند به دلا بلی گوشه دیگری از دنیا پوشش گیاهی از بین می رود؛ چرا که همه گونه های جانوری و گیاهی این سیاره آبی مثل حلقه های زنجیر به هم متصل هستند و اگر یک حلقه نباشد اتصال تمام آن به هم می ریزد؛ روز ۴ دسامبر روز حفاظت از حیات وحش نام گذاری شده تا توجه مردم دنیا، سیاستمداران، سلب ریته ها و رسانه ها به این موضوع مهم جلب شود که این سیاره زیبا چقدر شکننده است و باید در حفظش برای بقای گونه بشر کوشا باشیم. این روز بهانه ای است برای مرور اهمیت تنوع زیستی روی سیاره و آگاهی از عواملی که این تنوع را به مخاطره می اندازد. روزی برای آن که بدانیم صدها هزار گونه جانوری گیاهی در معرض خطر انقراض هستند؛ آن هم به خاطر سبک زندگی ما، به خاطر سیاست های غیرمسئولانه کشورها و به خاطر ناآگاهی. روزی برای آن که بدانیم با به مخاطره افتادن تنوع زیستی و نزدیک شدن بیماری های انسان و حیوان، پاندمی هایی چون کرونا دوباره سراغ ما خواهند آمد چون سیاره تعادل لازم را ندارد. وقتی بی مهابا محیط زیست را تخریب می کنیم نمی دانیم چه آسیبی به خاکی که برابر سیل مراقب ماست می زنیم، وقتی با وارد کردن فاضلاب صنعتی به اقیانوس ها باعث انقراض گونه ها می شویم نمی دانیم چه پیامد تلخی پیش روی خانه آبی ما یعنی سیاره زمین خواهد بود. وقتی خودخواهانه نگران گرمایش زمین و بالا آمدن سطح دریاها نیستیم نمی دانیم زیستگاه جانورانی از بین می رود که در اکوسیستم سیاره نقش دارند. در این پرونده سراغ این موضوع مهم رفتیم، نقش خودمان به عنوان شهروندان ساده و نقش دولت ها را بررسی کردیم و چشم اندازی از آن چه با ادامه این وضع پیش روی سیاره است را نشان دادیم.

فاجعه برای حیات وحش

طبق آمارهای سازمان ملل، فاجعه برای حیات آغاز شده است. پیامدهای نابودی گونه های گیاهی و جانوری بر زندگی انسان چیست؟

فاجعه برای حیات وحش از کجا آغاز شد؟! شاید پاسخ به این سوال بتواند جلوی تکرار اشتباهات را بگیرد. حدود شش سال پیش یک تیم ۱۴۵ نفره از دانشمندان و کارشناسان در گزارش می که برای سازمان ملل متحد تهیه شده بود، هشدار دادند که یک میلیون گونه جانوری و گیاهی در معرض انقراض قرار دارند. آن ها می گویند از هر ۸ گونه جانوری و گیاهی جهان، یکی در خطر نابودی است و این تهدید از زمان انقراض دایناسورها سابقه نداشت است!! این آمارها چه می گویند و چه پیامدی برای حیات وحش دارند؟

آمارها فاجعه است!

طبق گزارش سازمان ملل، از سال ۱۹۷۰، جمعیت جهان دو برابر، اقتصاد جهانی چهار برابر شده و تجارت جهانی بیش از ۱۰ برابر افزایش یافته است. بشر در این جهان رو به رشد برای تولید غذا و پوشاک و تأمین انرژی اش، جنگل ها را به ویژه در مناطق استوایی نابود کرده است. حدود ۷۵ درصد از زیستگاه های طبیعی و ۶۶ درصد از محیط دریایی بر اثر تغییرات کاربری و فعالیت های بشر از بین رفته است. این گزارش می گوید از قرن شانزدهم تا الان حدود ۶۸۰ گونه مهره دار منقرض شده است و بیش از ۴۰ درصد دوزیستان، ۳۳ درصد صخره های مرجانی و بیش از یک سوم زیستگاه ها در معرض نابودی هستند. البته این ویرانی بی سابقه دامنه تنوع محیط زیست گیاهی را هم گرفته است؛ طوری که در ۱۰۰ سال گذشته بیشتر از ۹۰ درصد محصولات بومی و سنتی کشاورزی ناپدید شده اند و کاهش کیفیت خاک باعث شده است زمین های زیر کشت کم و کمتر شود. این موضوع می تواند باعث دست رفتن رژیم غذایی متنوع شود و با انواع بیماری ها مانند دیابت، چاقی و سوء تغذیه ارتباط دارد.

نام نجات دهنده زمین «انسان» است!

راه هایی برای داشتن زمین سبزتر، حیات وحش متنوع تر و جهانی زیباتر

همه پیش بینی های زیست محیطی می گویند که روند رشد منفی طبیعت تا سال ۲۰۵۰ و پس از آن ادامه خواهد داشت. تنها در صورتی می شود جلوی این فاجعه اکولوژیک را گرفت که برخی چیزها از بیخ و بن تغییر کنند. اما نقش ما در این تغییرات چیست و چطور سهم مان را ادا کنیم؟

۱. سبک زندگی ات را عوض کن

شیوه غذا خوردن امروز آدم ها هم برای سلامتی خود آن ها ضرر دارد و هم برای کره زمین. ما می توانیم با تغذیه متنوع که بیشتر از سبزیجات تشکیل شده باشد، سالم تر زندگی کنیم و بارش های پایدار کشاورزی، محیط زیست و کره زمین را هم سالم نگه داریم. ما ۴۰ درصد مواد غذایی تولید شده را هدر می دهیم. اگر این اتلاف مواد غذایی و تولید زباله و ضایعات را کاهش دهیم، زنجیره تأمین پایدارتری ایجاد خواهیم کرد.»

۲. مصرف انرژی را کنترل کن

یک روش فوق العاده برای محافظت از زیستگاه های طبیعی حیوانات، کاشت درختان در باغ خود یا هر زمین بالقوه دیگری از طریق برنامه های درختکاری است. این کمک می کند تا زیستگاه ها و منابع مورد نیاز برای شکوفایی حفاظت از حیات وحش ایجاد شود. کاشت درختان می تواند به جریان انتشار کربن ناشی از فعالیت های انسانی کمک کند. انتخاب گونه های

